

Suomen Maastotieto Oy
suunnittelu@maastotieto.fi

LAUSUNTO

Rovaniemen kaupunki
Kari Lukkarinen
kari.lukkarinen@rovaniemi.fi

12.6.2020

Dnro 205/2020

Lausuntopyyntö 1.6.2020

MOOTTORIKELKKAILUREITTI, ROVANIEMEN KAUPUNKI, MELLAVAARA - LOHINIVA VÄLILLÄ MARRASKOSKI – TOLONEN

Suomen Maastotieto Oy tekee Rovaniemen kaupungin toimeksiannosta reittisuunnitelmaa virallisen moottorikelkkailureitin perustamiseksi maa-alueille Rovaniemen kaupungin alueelle välille Marraskoski – Tolonen. Reittisuunnitelmaa varten on laadittu ehdotus reittilinjauksesta. Suunniteltu linjaus kulkee pääsääntöisesti Kittilän suuntaan kulkevaa sähkölinjaa. Suunniteltu reitti sijaitsee kokonaisuudessaan Jääskön paliskunnan alueella.

Suunnitellun reittilinjauksella tai sen välittömässä läheisyydessä ovat Iisinkivaaran erotusaita Takaisinkivaaran itäpuolella sekä Suutarinvaaran erotusaita Isovuoman länsipuolella. Iisinkivaaran erotusaidan kohdalla suunniteltu linjaus erkanee sähkölinjasta ja samalla siirtyy erotusaidan välittömään läheisyyteen porojen kuljetusreitille. Poroja kuljetettaessa erotusaitaan hyödynnetään porojen luontaisia kulkureittejä. Nämä luontaiset kulkureitit perustuvat maasto-olosuhteisiin, eikä niiden siirtäminen ole mahdollista. Erotusaidat on aikojen saatossa rakennettu hyödyntäen nimenomaan porojen luontaista laidunkiertoa ja kulkureittejä. Iisinkivaaran alueella poronhoitotöitä tehdään usein talviaikaan ja moottorikelkkareitti suunnitellulla koukkauksella vaikeuttaisi olennaisella tavalla poronhoitotöiden tehokasta suorittamista. Reitti tulee tästä syystä sijoittaa kyseisellä kohdalla sähkölinjalle.

Isovuoman länsipuolella suunniteltu reittilinjaus kulkee Suutarinvaaran erotusaidan läpi. Erotusaita on aktiivisessa käytössä vuosittain ja porotöiden aikaan aita suljetaan. Aitarakennelmat ovat osin sähkölinjalla ja ylittävät sen useammasta kohdasta. Nämä suunnitellun reitin yli menevät aitarakenteet aiheuttavat moottorikelkkareitin käyttäjälle turvallisuusriskin ja aitojen kiinni pysyminen näillä kohdin tulee olemaan vähintäänkin kyseenalaista. Porotöiden ollessa käynnissä liikkuminen moottorikelkkareitillä on myös huomattava turvallisuusriski sekä liikkujille että poroille. Tällä kohdin reittilinjaus pitää siirtää pois sähkölinjalta siten, että se kiertää erotusaidan länsipuolelta. Tällä reittilinjauksella minimoidaan poronhoidolle tällä kohtaa tulevat haitat.

Vireillä olevan Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavaehdotuksen yleismääräyksissä edellytetään poronhoidon alueidenkäytöllisten toimintaedellytysten turvaamista suunnittelussa. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet. Sekä Iisinkivaaran että Suutarinvaaran erotusaidat on merkitty kaavaan poronhoidon kannalta erityisen tärkeiksi kohteiksi ”ph”-merkinnällä. Näiden alueiden suunnittelussa on turvattava poronhoidolle merkittävien rakenteiden/alueiden säilyminen, mikä tarkoittaa muun muassa, että porojen kuljetusreitit aidalle on säilytettävä. Kaavamääräys edellyttää lisäksi, että moottorikelkkailu- ja ulkoilureitit

tulee suunnitella niin, että ne risteävät mahdollisimman harvoissa kohdissa pysyvän poroaidan kuten työ- ja laidunkiertoaidan kanssa ja että porojen kulku aidan läpi reitin kohdalta pyritään estämään.

Maastoliikennelain (1710/1995) 16 § mukaan:

--- *Moottorikelkkailureittiä ei saa perustaa, jos sen käyttämisestä aiheutuisi luonnolle tai muulle ympäristölle, luontaiselinkeinolle, maa- ja metsätaloudelle, yleiselle virkistyskäytölle tai muulle yleiselle tai yksityiselle edulle huomattavaa haittaa.*

Moottorikelkkailureitti voidaan perustaa riippumatta maa-alueen tai vesialueen omistajan tai haltijan suostuksesta, jos reitin perustaminen on tarpeen yleisen kulkuyhteyden luomiseksi tai yleisen virkistyskäytön kannalta eikä reitistä aiheudu maa-alueen omistajalle tai haltijalle eikä poronhoidolle huomattavaa haittaa.

Moottorikelkkailureitistä kiinteistölle, maa-alueen omistajalle tai haltijalle, poronhoidolle tai ammattimaiselle kalastukselle aiheutuva vahinko ja haitta on reitin pitäjän korvattava.

On olemassa hyväksi havaittuja keinoja vahinkojen estämiseen ja haittojen lieventämiseen, joiden tarpeellisuutta voi pohtia paliskunnan kanssa. Kelkkareitin käyttäjien on hyvä tiedostaa, että he ajavat koko ajan poronhoitoalueella ja poroja saattaa kulkea reitillä etenkin paksun lumen aikaan. Moottorikelkkojen ja porojen yhteentörmäyksiä tapahtuu vuosittain ja siksi on tärkeää tiedottaa, että reitin käyttäjillä on velvollisuus ilmoittaa em. tapahtumista viranomaisille tai paikalliselle paliskunnalle. Kelkkojen ajonopeuksiin olisi hyvä kiinnittää huomiota alueilla, missä poroja voi olla. Reitille voi tehdä pistoja, joita pitkin porot pääsevät siirtymään sivuun reitiltä. Poroista varoittavia liikennemerkkejä voi ottaa käyttöön alueilla, joilla poroja liikkuu. Reitin ylläpitäjän tulee kaiken kaikkiaan toimia niin, että reitillä liikkuvat tietävät olevansa poronhoitoa harjoittavan paliskunnan alueella ja samalla alueella liikkuu poroja, joita ei saa pelotella eikä häiritä (Poronhoitolaki 848/1990, 42 §). Poronhoitajilla tulee olla oikeus käyttää reittiä liikkuessaan poronhoitotyössä ilman erillisiä lupia, maksuja tai rajoituksia.

Mikäli haittoja aiheutuu, tulee ne korvata paliskunnalle Maastoliikennelain 16§ mukaisesti. Korvaukset määrätään Maanmittauslaitoksen suorittamassa reittitoimituksessa.

Iisinkivaaran ja Suutarinvaaran erotusaitojen kohdalla suunniteltua reittilinjausta tulee muuttaa poronhoidon kannalta parempaan paikkaan (Liite, sivu 3). Uutta linjausta suunniteltaessa tulee olla tiiviissä yhteistyössä Jääskön paliskunnan kanssa, jotta reitti ei tule paliskunnan poronhoidon kannalta ongelmalliselle alueelle.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

Liite Karttakuva moottorikelkkareittiin esitettävistä muutoksista

alj/ao

Kuvissa vihreällä linjalla suunniteltu reittilinjaus ja punaisella viivalla Jääskön paliskunnan tekemä esitys reittilinjauksesta.

